

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/24/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8225200570
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8225200570.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD. a JUDr. Eduarda Valenčina v spore žalobcu: J. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XXX, XXX XX F., právne zastúpeného: RIEDL advokátska kancelária s. r. o. so sídlom Slovenská 46, 080 01 Prešov, IČO: 54 359 490, proti žalovanému: 365.bank, a. s. so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpeného: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o. so sídlom Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36 853 186, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov č.k. 4Csp/5/2025 - 27 zo dňa 17.3.2025, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo aj „prvoinštančný súd“) nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému uložil povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa XX.XX.XXXX, ktorá zabezpečuje pohľadávku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, na výkon zrážok zo mzdy, do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Vec právne posúdil podľa ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1 a 2 písm. d), § 326 ods. 1 a 2, § 328 ods. 1, § 329 ods. 1, § 330 ods. 1, § 333, § 334 zákona č. 160/2015 Z. Z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobca sa žalobou vo veci samej domáha voči žalovanému zdržania sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa XX.XX.XXXX, ktorá zabezpečuje pohľadávku zo zmluvy o úvere zo dňa XX.XX.XXXX, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, na výkon zrážok zo mzdy. Zároveň so žalobou podal žalobca aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd uložil povinnosť žalovanému zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy uzavretej medzi ním a žalovaným na výkon zrážok zo mzdy.

Žalobca preukázal, že dňa XX.XX.XXXX uzavrel ako dlžník so žalovaným ako veriteľom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 10 000 EUR. Súčasne žalobca osvedčil aj uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy dňa XX.XX.XXXX zo žalovaným, ktorá zabezpečuje uspokojenie pohľadávky vyplývajúcej z predmetnej zmluvy. Na základe uvedeného mal súd za to, že žalovaný je pasívne vecne legítimovaný. Žalobca predložil výzvu žalovaného zo dňa XX. XX. XXXX adresovanú zamestnávateľovi žalobcu, z ktorej mal súd za preukázané, že žalovaný využil svoje právo a predložil zamestnávateľovi žalobcu uvedenú dohodu o zrážkach zo mzdy s tým, aby žalobcovi zo mzdy vykonával mesačné zrážky vo výške 138,32 EUR, s prihliadnutím na výšku zrážok postihnuteľných výkonom rozhodnutia, a to až do úplného vysporiadania záväzku, vzhľadom na to, že žalobca porušil ustanovenia zmluvy a ako dlžník si neplnil svoje záväzky z nej vyplývajúce, čím sa dostal do omeškania voči žalovanému.

Potrebu nariadenia neodkladného opatrenia mal súd dostatočne osvedčenú, pretože žalobca realizáciou zrážok zo mzdy stráca právo disponovať so svojím príjmom ako vlastným majetkom, na základe

skutočnosti, ktorá je sporná. V prípade, ak by súd nenariadil neodkladné opatrenie mohol by vzniknúť stav, kedy by na základe dohody o zrážkach zo mzdy boli žalovanému bezdôvodne poukázané finančné prostriedky zo mzdy žalobcu.

Aj keď dohody o zrážkach zo mzdy môžu byť z formálneho hľadiska platné a obsahovať všetky náležitosti, ktoré musí dohoda o zrážkach zo mzdy podľa zákona mať, tieto dohody ako akcesorický záväzok nemôžu byť dohodnuté platne, ak sa na základe týchto dohôd majú vykonávať zrážky zo mzdy tak, že sa uspokojí pohľadávka v neoprávnenej výške aj z neprijateľných zmluvných podmienok hlavného záväzku - spotrebiteľských zmlúv.

Súd preto dospel k záveru, že žalobca dostatočne osvedčil rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov vo vzťahu k žalovanému. Súd mal zároveň za to, že nariadením neodkladného opatrenia nevznikne neprimeraná ujma na strane žalovaného, ani neprimeraná výhoda na strane žalobcu. Preto podľa § 328 ods. 1 CSP v spojení s § 325 ods. 2 písm. d) CSP nariadil neodkladné opatrenie voči žalovanému, ktorým uložil žalovanému ako veriteľovi žalobcu povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, pričom trvanie neodkladného opatrenia obmedzil do právoplatného skončenia konania vo veci samej (§ 330 ods. 1 CSP).

O nároku na náhradu trov neodkladného opatrenia rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný namietajúc nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie vecí. Žalobca v odvolaní poukázal na to, že na zabezpečenie pohľadávky uzavrel dohodu o zrážkach zo mzdy, a to vo forme osobitnej listiny, s poučením o dôsledkoch jej uzavretia, pričom uzavretie dohody nebolo podmienkou poskytnutia úveru. Z obsahu žaloby a napadnutého uznesenia nevyplýva, že by doposiaľ došlo k zrážaniu zo mzdy. Súd prvej inštancie neaplikoval ust. § 5a písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „ZoOS“). Žalovaný nikdy žiadnu mzdu žalobcovi nezrazil, keďže takýmto oprávnením nedisponuje a súčasne nie je zamestnávateľom žalobcu. Z týchto dôvodov žalovaný namietal pasívnu vecnú legitímáciu v tomto spore. Žalovaný po doručení uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia obratom zaslal zamestnávateľovi žalobcu žiadosť o zastavenie realizácie zrážok zo mzdy.

Žalovaný mal za to, že nie sú dané dôvody na nariadenie neodkladného opatrenia, t.j. potreba bezodkladne upraviť pomery alebo obava, že exekúcia bude ohrozená. Strany uzavreli dohodu o zrážkach zo mzdy na samostatnej a od zmluvy o úvere oddelenej listine. Žalobca bol poučený o možnosti uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy vo formulári pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere. Zo zmluvy o úvere nevyplýva povinnosť žalobcu uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy a taká povinnosť nevyplýva ani zo žiadosti o úver. Na základe uvedeného žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného v súdom stanovenej lehote a ani do skončenia odvolacieho konania nevyjadril.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

5. Neodkladné opatrenie v danom prípade má len dočasný charakter. Jeho účelom je zamedziť výkonu zrážok zo mzdy žalobcu do doby, než bude rozhodnuté vo veci samej, preto pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti konania pred požiadavkou úplného preukázania uplatneného nároku, a to z dôvodu, že neodkladné opatrenie má dočasný (predbežný) charakter. Z tohto dôvodu nie je potrebné zisťovať všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, alebo musia byť aspoň osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie. Pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie (porovnaj uznesenia Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010).

6. Odvolací súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej a svojím rozhodnutím nemôže prejedukovať rozhodnutie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok bezodkladnosti potreby vydania rozhodnutia, o ktoré strana žiada, resp. o pravdepodobnosť ohrozenia jej práv a oprávnených záujmov. V prípade rozhodovania o neodkladnom opatrení nie je potrebné, aby strana predložila dôkazy, ktoré by s istotou preukázali ohrozenosť jej práva, postačuje predložiť aspoň také dôkazy, ktoré by jej právo a ohrozenie tohto práva alebo výkonu rozhodnutia aspoň osvedčovali a jej tvrdenia aspoň spravdepodobňovali.

7. Na základe vyššie uvedených kritérií bolo potrebné posudzovať aj predmetný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia.

8. Podľa § 5a ods. 1 písm. a) ZoOS, neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

9. Hoci inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je legitímnym zabezpečovacím prostriedkom a právna úprava nevyklučuje zabezpečenie splnenia spotrebiteľského záväzku dohodou o zrážkach zo mzdy, presadzovanie nárokov zo spotrebiteľskej zmluvy bez ingerencie súdu (priamo) je možné len za predpokladu rešpektovania ochrany spotrebiteľa, vyplývajúcej práve z ustanovenia § 5a ods. 1 písm. a) ZoOS. Podľa tohto ustanovenia je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Dohoda o zrážkach zo mzdy ako spôsob zabezpečenia záväzku bola prípustná len za predpokladu splnenia kumulatívnych podmienok, a to ako výnimka z pravidla, ktorú je potrebné vykladať reštriktívne.

10. Zároveň odvolací súd považuje v zhode so súdom prvej inštancie za potrebné dodať, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok úijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy na základe inkorporovanej dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porovnaj rozsudok C-106/77 Siementhal).

11. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa alebo slabšej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákona, podľa ktorého bola dojednaná.

12. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12, Valéria Marcinová/POHOTOVOSTĚ, s.r.o.:

„Článok 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, sa má vo svetle efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu nekalosť zmluvných podmienok v zmluve o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy, alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.

Článok 4 a 14 smernice Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú efektivity v tom zmysle, že bránia uplatneniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá neumožňuje vnútroštátnemu súdu preskúmať aj bez návrhu súlad zmluvy o spotrebiteľskom úvere zabezpečenej dohodou o zrážkach zo mzdy s ustanoveniami preberajúcimi do vnútroštátneho právneho poriadku článok 4 uvedenej smernice alebo neumožňuje v tejto súvislosti vnútroštátnemu súdu vydať predbežné opatrenie za účelom pozastavenia vykonávania zrážok z dlžníkovej mzdy.“

13. Po oboznámení sa s obsahom spisu, s dôvodmi návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a predloženými listinnými dôkazmi, a to najmä Zmluvou o úvere zo dňa XX.XX.XXXX a Dohodou o zrážkach zo mzdy, ktorej účelom je zabezpečenie úveru, dospel odvolací súd k záveru, že nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodné. Žalobca predložil súdu Žiadosť o realizáciu dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa XX.XX.XXXX, ktorá je adresovaná zamestnávateľovi žalobcu. Podľa žiadosti má zamestnávateľ žalobcu vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu vo výške 138,32 EUR z dôvodu, že žalobca sa dostal do omeškania so splácaním svojho záväzku. Samotnú zodpovednosť na trvaní zrážok zo mzdy z tejto listiny presúva dodávateľ, teda banka na dlžníka, ktorý sám má zamestnávateľa informovať o dátume a výške poslednej splátky. Sám dodávateľ tak prenáša svoju zodpovednosť na spotrebiteľa, kedy sa nielenže zbavuje zodpovednosti za dobu realizácie zrážok zo mzdy, ale aj ich celkovej výšky.

14. Odvolací súd je toho názoru, že žalobca osvedčil aj naliehavosť úpravy pomerov vzhľadom na bezprostredné ohrozenie práva, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, keďže je možné, že na základe neplatne dojednejanej dohody o zrážkach zo mzdy by bola ďalej realizovaná uhradzovacia funkcia tohto zabezpečovacieho inštitútu (poukazovaním finančných prostriedkov žalovanému zo mzdy žalobcu). Na základe uvedeného možno konštatovať, že boli osvedčené zákonom stanovené predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia. Na uvedené závery nemá vplyv skutočnosť, v akej sume sú vykonávané zrážky zo mzdy žalobcu. Určenie výšky zrážky zo mzdy v maximálnej sume je pri realizovaní zrážok zo mzdy pre zamestnávateľa údaj, ktorý nemá priamy vplyv na samotnú realizáciu Dohody o zrážkach zo mzdy.

15. Rovnako je bez právneho významu aj skutočnosť, že po doručení uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia žalovaný požiadaval zamestnávateľa žalobcu o zastavenie vykonávania zrážok zo mzdy, nakoľko uvedené nijako nebráni žalovanému v budúcnosti opätovne uplatniť dohodu o zrážkach zo mzdy a znova požiadať zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy. Uvedené svedčí o tom, že žalovaný takto reagoval na doručenie uznesenia a nariadení neodkladného opatrenia.

16. Neobstojí ani odvolacia námietka týkajúca sa nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného. Dohodu o zrážkach zo mzdy so žalobcom uzavrel žalovaný ako dodávateľ a práve žalovaný na základe tejto dohody následne realizoval oprávnenie požadovať od zamestnávateľa žalobcu vykonávanie zrážok zo mzdy. Bez použitia tejto dohody žalovaným a bez jeho žiadosti o vykonávanie zrážok by zamestnávateľ žalobcu k vykonávaniu zrážok zo mzdy žalobcu nepristúpil.

17. Nad rámec uvedeného odvolací súd pripomína, že vo veci neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by ukladalo žalobcovi povinnosť plnenia, teda inak ako nariadením neodkladného opatrenia, ktorým bude žalovanému uložená povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, nemá žalobca možnosť zrážky zastaviť. Sám veriteľ, teda žalovaný si diktuje výšku dlhu jednostranne bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom, pričom ide o možnosť postihnúť majetok žalobcu podľa svojvoľie veriteľa. Tento stanovuje výšku pohľadávky a jej príslušenstvo.

Pokiaľ žalovaný namietka, že výška zrážky zo mzdy nie je vyššia ako by tomu bolo pri nútenom výkone rozhodnutia, je potrebné dodať, že nie je vylúčené, že žalovaný výšku zrážok jednostranne zvýši alebo že od žalobcu aj pri takejto výške zrážok vymôže plnenie nad rámec plnenia, ktoré mu je žalobca povinný poskytnúť. Žalobca v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia poukázal na skutočnosť, že z dohody o zrážkach zo mzdy nevyplýva možnosť jej odmietnutia. Individuálnosť dojednania dohody o zrážkach zo mzdy, poučenie dlžníka o jej dôsledkoch ako aj jej celková platnosť bude predmetom dokazovania vo veci samej. Z aplikačnej praxe je odvolaciemu súdu známe, že obdobné „dohody o zrážkach zo mzdy“ boli súdmi už opakovane vyhlásené za neprijateľné, resp. neplatné zmluvné dojednania (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Co/93/2018-121 zo dňa 25.06.2019).

18. Nariadením neodkladného opatrenia za takejto situácie nedochádza k neprimeranému zásahu do práv žalovaného ako veriteľa (najmä práva na vrátenie dlžných finančných prostriedkov), nakoľko týmto rozhodnutím právo žalovaného na plnenie z úverovej zmluvy nezaniká. Žalovaný nie je obmedzený v práve domáhať sa svojho nároku na plnenie voči žalobcovi žalobou o zaplatenie dlhu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

19. Vo vzťahu k naplneniu zákonných požiadaviek prípustnosti zabezpečovacieho inštitútu (dohody o zrážkach zo mzdy) sa zdôrazňuje a vyžaduje práve aktivita dodávateľa alebo poskytovateľa služby, ktorú nemožno prenášať na spotrebiteľa. V prejednávanej veci možnosť súdu vydať neodkladné opatrenie

predstavuje primeraný a účinný prostriedok ochrany v konaní o priamom (mimosúdnom) výkone úhrad záväzku spotrebiteľa, prostredníctvom zabezpečovacieho inštitútu (porov. rozsudok Z. E. proti SMART Capital, a.s., C-34/13, bod 67).

20. O trovách odvolacieho konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bude rozhodnuté podľa ust. § 262 ods. 1 CSP v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).